Поштарина плаћена у готовом.

НОВИ САД
уторак,
21 децембра 1937
Година III - Бр. 287 (775)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

Одлуке британске владе очекују се у Лондону са највећим интересовањем

Лондон, 20 децембра, (А. А.) АВАС јавља: — У парламентарним круговима придаје се велика важност седници министарског савета, која ће се одржати у среду. Верује се да ће на тој седници влада предузети мере диктоване стањем на Крајњем Истоку.

Министри свих важних ресора за време Божићних празника неће се исувише удаљавати од Лондона, како би, у случају сазива седнице, брзо могли да се врате у престоницу .Ипак ,сматра се да макаква ситуација да буде, неће се прибегавати неким одлукама, јер ће се стварне чињенице брижљиво проучити ,а сам претседник владе г. Чемберлен одлучиће каквим мерама има да се приступи.

Према мишљењу лондонске штампе очекује се решење о упућивању довољног броја британских ратних бродова у воде Крајњег Истока, у циљу да се интереси тамошњих британских држављана што боље заштите. Да би се то спровело, послаће се флотила од потребног броја оклопњача, крстарице и разарача из британске средоземне флоте, с тим да те британске бродове у патролној служби у шпанским водама евентуално замене француски бродови.

Ово још није са званичне стране потврђено, али се верује да ће се о том питању повести рачуна на идућој седници владе. Постоји нада да до тих мера ,ипак, неће доћи, што зависи од гарантија које буде дала јапанска влада ,али ако дође до блокаде Кантона, опет ће се створити иста ситуација, такође сматрана за веома озбиљну.

Претседник владе г. Чемберлен још од понедељника имаће важне разговоре са својим респективним министарским колегама о том склопу ових проблема.

У британским парламентарним круговима преовлађује уверење да ће влада вероватно још у четвртак, пре него што уствари настану Божићни празници имати већ прецизне одлуке о проблему Крајњег Истока.

КОМЕНТАРИ ЛОНДОНСКЕ ШТАМПЕ

Лондон, 20 децембра. — ДНБ јавља: Положај на Далеком Истоку и даље је предмет интересовања лондонске штампе.

„Тајмс" помиње одашиљање крстарице „Бирмингхем", али наглашава да то не значи појачање енглеских поморских снага на Далеком Истоку, већ једино смењивање крстарице „Чемберлен".

Ђ. В. Краљица Јоана пропутовала кроз Београд

Београд, 20 децембра. (А. А.) — Данас у 9.45 часова пропутовала је кроз Београд, на своме повратку из иностранства за Софију, Ђ. В. бугарска Краљица Јоана са Ђ. Кр. Вис. Принцезом Маријом Лујзом. На топчидерској станици Ђ. В. бугарску Краљицу и Принцезу Марију Лујзу поздравили су Ђ. Кр. Вис. Кнез Намесник Павле, Књегиња Олга и Принцеза Јелисавета. затим бугарски посланик на нашем Двору са особљем посланства, као и цивилна и војна кућа Ђ. В. Краља.

—о—

Смртне казне над осморицом совјетских функционера

Париз, 20 децембра. — Авас јавља из Москве:

Према извештају агенције Тас, врховни војни суд Совјетске Русије претресао је ових дана кривице разних совјетских функционера, међу којима Енукиза, Карахана, Оракелацвилија, Чеболдајева, Ларина, Металева, Цукермана и Штајгера, који су оптужени ради велеиздаје, терористичке акције и систематске шпијунаже у корист страних сила.

Сви су оптужени признали своју кривицу.

Суд је осам њих осудио на смрт, а смртна казна је већ извршена.

Криза египатске владе

Каиро, 20 децембра. — Рајтер јавља: У вези са гласовима о министарској кризи, сазнаје се да ће Његово Величанство Краљ Фарук већ данас приступити проучавању ситуације.

Његово Величанство Краљ Фарук још се није обратио претседнику парламента г. др. Ахмед Мехеру са питањем, да ли би он образовао нову владу, али се верује да ће му та понуда бити учињена.

Г. Лебрен је примио г. Делбоса

Париз, 20 децембра. — Авас јавља: Г. Лебрен примио је синоћ г. Делбоса, који му је поднео извештај са свог недавног пута.

Г. Делбос је после тога имао дуг разговор са претседником владе г. Шотаном.

Манифестације француско-југословенског пријатељства у Нансију

Нанси ,20 децембра. (А. А.) — Авас јавља:

Јуче је град Нанси још једном присном свечаношћу везан за југословенски народ.

Као што је познато, Блаженопочивши Краљ Петар служио је у овдашњем 23 пуку у чину поручника. Исто тако један овдашњи трг носи име Блаженопочившег Краља Александра.

Данас, пак, група „Поали д' Ориан", која је ратовала на Сокунском фронту под командом маршала г. Франше д'Епереа, са многим гостима из Лорена, још више је оживела, ову успомену а нарочито свечани тренутак настао је он да када је југословенски војни аташе у Паризу генерал г. Глишић прикачио на заставу „Поали д'Ориана" орден Југословенске Круне са лентом. Свечаност је одржана у касарни „Тири", после откривања спомен-плоче на коју, је записано да је „овде боравио Блаженопочивши Краљ Петар."

Још синоћ, када је генерал Глишић дошао, приређен је свечани пријем у просторијама општине града Нансија. Јучерашња свечаност завршена је банкетом, на коме су одржани говори у којима су наглашена братска осећања која везују Француску и Југославију.

—о—

Повратак генерала г. Недића из Прага

Праг, 20 децембра. — Четека јавља: Начелник Главног генералштаба југословенске војске, армиски генерал г. Милутин Недић, отпутовао је из Прага за Београд.

Као што је познато, генерал г. Недић учествовао је у разговорима начелника генералштабова војски држава Мале антанте.

Генерал г. Недић ће се на своме повратку задржати у Брну, где ће посетити неке знаменитости у граду, и нека индустриска предузећа.

—о—

ОТВОРЕНА ЈЕ ПОНОВО ШПАНСКО-ПОРТУГАЛСКА ГРАНИЦА

Лисабон, 20 децембра. — Авас јавља: Листови објављују да је отворена поново граница према Шпанији.

Умро је генерал Лудендорф

Минхен, 20 децембра, (А. А.) Д. Н. Б. јавља: Јутрос је у 72 години живота преминуо генерал Ерих Лудендорф.

У току ноћи његово се стање све већма погоршавало, па је рано ујутру, најзад, наступила катастрофа.

Фридрихсхафен, 20 децембра. — Ерих Лудендорф, који ће бесумње ући у историју као један од најистакнутијих војсковођа новијег доба, рођен је 3 априла 1865 године на имању Прусени, у Познањској, као син коњичког капетана. Војничко школовање почео је у нижој кадетској школи у Плену, одакле је доцније преведен на вишу кадетску школу у Грос Лихтерфелду код Берлина, из које је 1882 године изишао као потпоручник. Још у првим данима официрске службе показивао је изванредну вредност у служби и неуморну жељу за даљим војничким усавршавањем. Стога се као поручник јавља за слушаоца Више војне академије, коју је завршио са одличним успехом. По завршеним студијама на Вишој војној академији, предузео је путовања по Русији ради студирања царске руске војске. По повратку из Русије примљен је 1895 године, као капетан, у главни генералштаб.

Пореска шараф у Немачкој

(д.) Откако је националсоцијализам преузео владавину у Немачкој, приходи државе стално расту. Тај пораст из године у годину није мали. Још 1933-34 износили су буџетски приходи Немачке 6,846 милијарде рајхсмарака, а у буџетској години 1936-37 приходи се пењу на 11.492 милијарде. У првој половини 1937-38 приходи већ скоро достижу цифру буџетских прихода из целе године 1933-34. Из ових цифара види се да је владавина националсоцијализма управо удвостручила финансиска сретства, у последње четири године. Како су постигли националсоцијалисти оволике приходе? Постигли су их појачаним привређивањем за рачун државе ,повећањем државних поруџбина. На тај начин се више радило те је скочио и доходак од рада, па и сама зарада. Потребе сваке државе су огромне и, такорећи, безграничне. И не треба мислити да се те потребе уопште икада могу у потпуности задовољити. Напротив, њихово задовољење повлачи собом све нове и нове захтеве.

Да би националсоцијалистичка држава дошла до већих прихода, она је морала спровести реформу пореског законодавства. Извесни порески облици кризе, постали су стални и редовни. Тако је било са порезом на нежењене и са порезом на незапослене. Постављена је оштро прогресивна пореска тарифа од специфичног дејства. Што више расте доходак, тим више расте и порез преко пропорције. На тај начин је минула буџетска година дала доходарине 3,2 милијарде, уместо 1,29 милијарде у години 1933-34. Ни ови вишкови прихода нису задовољавали финансијере национал-социјализма. Стога су они приступили 1936 године повишењу ставака на доходак код акционарских друштава са ограниченом одговорношћу. Ту врсту порезе назвали су порезом корпорација, и она се разрезује на подељене и неподељене добитке. За буџетску 1936-37 годину та се пореза заводи са ретроактивном снагом са 20 на 25 од сто, а од 1937-38 она се повишава са нових 5 од сто, те ће износити 30 од сто. Са тим драконским повишењем постигао се 14.5 пута већи приход, него што је био у 1932 години. Ова врста повишења сматра се и најтежом што је националсоцијалистички режим учинио и он је погодио највише индустрију. Још у 1930 индустрија је сносила 6.1 од сто од ове врсте порезе, а сада је преваљено на њу око 12 од сто. У новије време још је проширен и круг порезовника корпорационог пореза, те је држава на тај начин осигурала себи један вишак од 300—400 милиона рајхсмарака.

Сви овако добивени приходи нису били довољни да осигурају потребе Трећег Рајха ,те влада заводи порезу на маст и на клање. Сем тога, држава повисује порез на робна саобраћајна предузећа и на саобраћај моторних кола. Заводи се порез на људе, рођене 1914—15, који не служе војску. Поново се заводи порески облик на краткотрајна привредна добра од 1 новембра 1937 године. Овим пореским облицима осигуран је нов приход од 4—500 милиона рајхсмарака.

Али држава се бацила и на индиректне порезе .Она је оспособила читаву војску стручних људи за контролу предузећа. За предузећа прописала је једнообразно књиговодство да би порески чиновници лакше могли спроводити контролу. Свако предузеће мора да води посебну књигу о улазу робе. Заостатке о порези није трпела пореска власт и драконски је кажњавала свакога, ко не би на време удовољио својим обавезама. Тако поштрен порески притисак морао је дати жељене резултате. У години 1928-29 када је била висока привредна коњуктура, износилили су порески приходи 9,025 милијарди рајхсмарака, а у години 1936-37 ти приходи пењу се на импозантну висину од скоро 15 милијарди. Није мала ни она свота која даје на разне циљеве државе у облику поклона. Ти приходи цене се на 1 милијарду рајхсмарака.

Као што се види, националсоцијалистичка влада притегла је своје грађане до максимума платежне способности да би могла спровести наоружање и предустројство војске. Немачка је и под националсоцијализмом остала империјалистичка земља, која није задовољна својим границама. Она хоће да се шири на све стране преко данашњих својих граница и према свима својим суседима.

Та њена политика изискује максимално оптерећење грађана и потврђује још једном сву тежину империјализма по по грађане империјалистичких земаља.

Потписан је правилник о исплати улагача 3% обвезница

Београд, 20 децембра. — Министар финансија је прописао Правилник о исплати улагача 3% државним обвезницама, које новчани заводи под заштитом примају од „Паба“ за предате сељачке дугове. Новчани заводи дужни су да улагаче, који се буду пријавили до 28 фебруара 1938, исплате горе поменутим обвезницама. Уколико обвезница не би било довољно, улагачи ће се исплатити сразмерно. Повериоци су дужни да приме обвезнице у пуном номиналном износу.

КРИЗА У МАТИЦИ СРПСКОЈ

Да ли треба мењати Матичин устав и спровести њену нову унутрашњу организацију?

Мишљење једног старог Матичара и угледног публицисте

Наши написи о кризи у Матици Српској изазвали су живо коментарисање међу многобројним члановима ове наше културне установе. Ово је сасвим и разумљиво када се зна да је већ годинама унутарњи живот наше Матице стално предмет дискусије па, чак, и јавних полемика.

Да би смо што више расветлили живот и стање у Матици српској, ми смо се обратили истакнутијим члановима и сарадницима Матице, те смо добили занимљива опажања у вези са овом најновијом кризом у Матици.

Један наш интелектуалац, који је ранијих година активно учествовао у раду Матице српске, дао нам је овај одговор на наше питање: шта је то заправо са овом нашом установом?

— Матица српска од како је основана, стално је у неком унутарњем превирању. Већ и међу самим њезиним оснивачима је убрзо било дошло до разилажења, а трвења, и борбе у крилу њезине управе и међу њезиним чланством свагда је било. Те су борбе каткада позитивно деловане, но нажалост више је случајева да је због унутарње борбе ометан и отежаван био користан рад и напредак ове наше установе.

Као многогодишњи посматрач, а некада и активни унутарњи сарадник у Матичиној управи, држим да узроке непрекидним унутарњим превирањима у Матици српској треба тражити у првом реду у недостацима и непотпуности њезиног Устава.

Организација рада и делокруг органа у Матици српској нису довољно утврђени и одређени.

Одмах после рата се то било увидело, па је 1923 године донет нов, савремен и добар устав. Но како се за прве 2—3 године није могао одмах и у свему да оствари овај устав, а још више можда из личних побуда и нерасположења према његовим творцима, тај је устав ускоро, већ после три године измењен са много лошијим. Било је и после тога покушаја да се путем новог устава реформише унутарња организација рада у Матици, али се увек нашло људи којима је успевало да те покушаје осујете, да омету рад на доношењу новог устава и да све задрже по старом.

Садање превирање у Матици српској треба, по мом мишљењу, тумачити само као последицу опште ситуације која влада у овој установи. И овом приликом је избио сукоб између чланова књижевног одбора и претседништва, односно г. секретара. Ранијих година је било неслагања између књижевног и управног одбора. Није то нека борба између младих и старих, него све те несугласице настају услед тога, што за књижевну и културну делатност у Матици српској не само да нема много финансиских сретстава, већ су у њезином унутарњом организацијом пословања много везане и руке књижевном одбору и књижевном савету.

Несумњиво лежи и у личним мотивима много разлога да се у Матици српској стварају несугласице и борбе. Терају се једни да се начини места другима, јер се на главним чиновничким местима ретко кад нашло људи који су баш у свему одговарали своме положају. Сем тога је аномалија да матичини чиновници буду чланови Матичине управе, јер тешко је оделити кад су они чиновници, а кад опет чланови њезине управе. Исто тако с правом се може замерити, што се у управу ове наше чисто књижевне и културне установе бирају и сувише експонирани политички људи.

Доклегод се Матица Српска не буде реформисала и докле год у њој буде владао овакав режим као сада, све дотле се од ње не може очекивати никаква шира, обимнија и успешнија делатност ма у ком правцу њезина задатка и програма, него ће се само и даље скромно тапкати на истом месту. Управљачи Матице Српске морају и сами увидети и признати, да поред све њихове добре воље и свих њихових настојања успеха у Матичиној делатности баш нема много За ово пак не треба одговорност и кривицу бацати на њих него на систем и на организацију саме установе. Без новог устава и без нове унутарње организације, строге поделе рада и систематског рада не може се ни замислити да у Матици Српској може да завлада нов дух, нов правац и ново струјање у њезиној делатности.

Треба само упоредити раздрагану делатност „Културбунда“ са радом наше Матице Српске, па ће се јасно видети да овој нашој установи треба дати нову организацију у спровођењу њезине делатности, — нагласно је на крају овај угледни стари Матичар, познати публициста.

Имамо још 10.000 вагона пшенице за извоз

Шпекулише се на веће цене с пролећа — Новог кукуруза извезено је 12.000 вагона

Београд, 20 децембра. — На домаћем тржишту пшенице и кукуруза влада потпуни мир. Овај мир резултат је веома слабог довоза робе. Произвођачи услед рђавог времена нису у стању да веће количине робе довозе на тржишта, јер су сталне кише покварилe општинске путеве.

Пшеница се не довози, јер и сам сељак шпекулише. Он се нада да ће пшеница у пролеће бити знатно скупља. Примећује се да су мали произвођачи продали сву робу. Само већи произвођачи чувају „пшеницу за пролеће“.

„Призад“ је до сада извезао нове пшенице око 10.000 вагона. Према томе остаје за извоз у 1938 још око 10.000 вагона.

Новог кукуруза извезено је око 12.000 вагона. Кукуруза се могло извести и више, али овогодишњи кукуруз има више влаге него што се тто нормално сматра, па није у стању да издржи веће транспорте.

Извоз кукуруза почеће тек у марту, јер ће се он дотле природним путем исушити.

У ценама нема никаквих промена. „Призадове“ цене за пшеницу и даље су веће за око 45 динара за 100 кг од светског паритета. Цене кукурузу одговарају светском паритету.

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

Завршена су свесловенска соколска такмичења

Најзад, велико свесловенско такмичење соколских првака Чехословачке Пољске, Бугарске и Југославије, завршено је. Цео јучерашњи дан протекао је у знаку соколског празника. На јучерашњим соколским такмичењима југословенски соколи показали су још једном своју расност, велике гимнастичке способности, доказали су да су одлични следбеници Тиршове идеологије.

Свечаност је отпочела још у суботу после подне пријемом свих сокола Чехословачке, Пољске, Бугарске, Југославије код министра за физичко васпитање народа г. др. Вјекослава Милетића и заменика Бана г. Светислава Рајића. На овом пријему после посебног поздрава од стране вођства свих група, затим г. др. Павласа старешине Соколске жупе и министра г .др. Милетића, манифестовано је соколско и словенско братство. Министар г. др. Милетић провео је у врло срдачном разговору са члановима националних екипа, на њиховом матерњем језику.

Свечаности су настављене са великим банкетом у ресторану Народног спомен-дома, уз учешће од преко 200 званица.

Поред великог броја соколских радника из целе земље и братских земаља Чехословачке, Пољске и Бугарске, банкету су присуствовали министар г. др. Вјекослав Милетић, заменик Бана г. Светислав Рајић, сенатор инж. г. Дака Поповић, народни посланик г. др. Брања Николић, изасланик савеза СКЈ г. Милош Станојевић, посветар Савеза старешина Новосадске соколске жупе г. др. Игњат Павлас, старешина новосадског соколског друштва г .др. Тома Јовановић, претседник Обласног одбора Јадранске страже г. др. Бранко Магарашевић, директор гимназије, претставник општине г. Јоца Дивилд, г Светислав Марић, директор гимназије и други.

На банкету први је говорио просветар и изасланик Савеза г. Милош Станојевић, који је поздрављајући гг. Министра, Бана и све остале присутне, изнео да је данашњи дан једна велика манифестација братства, словенства и соколске идеологије.

После г. Станојевића говорио је г. др. Милетић, министар за физичко васпитање народа, који је евоцирао своје успомене као соко.

Затим су говорили претставник општине г. Јоца Дивилд, начелник Чехословачког сокола г. др. Мирослав Клингер, начелник Пољског сокола г. Фазановић, начелник бугарских Јунака г. Буреш.

После тога говорио је г. др. Павлас који је између осталога рекао:

— Данас када Словенско соколство, словенску мисао спроводи у дело, као старешина жупе, где се одржавају свесловенска соколска такмичења, радостан сам што могу да изразим своју најдубљу братску захвалност брату министру, који нам је указао ту пажњу да својим присуством увелича ову велику свечаност. Ако замислите да је живот Словена једна књига, онда је на тој књизи заведен један нови лист Ми смо једно велико словенско тело и једна дивно израђена словенска душа.

После говора г. др. Павласа, који је од стране присутних званица топло поздрављен, говорило је више соколских радника, који су сви у својим говорима величали данашњи дан братства, соколства и словенства.

На такмичењима Чехословаци су постигли прво, а Југословени друго место

Такмичење је отпочело тачно у 8 часова изјутра. Већ пре почетка у пратњи начелника Банске управе г. Јакшића г. Министар је дошао у Спомен-дом где се одржавају такмичења. присуствујући и живо интересујући се за такмичење наших и свих осталих учесника.

На такмичењу Свесловенског Соколског Савеза одржаним јуче у Новом Саду постигнути су резултати који су доказали да су Чехословаци, и на овом такмичењу, дошли на чело листе.

Према саопштењу општи пласман такмичења је следећи: на првом месту су Чехословаци са 343,2 и једна трећина бодова; на другом месту Југословени са 325,7 бодова; на трећем месту су Пољаци са 303,6 бодова и на четвртом месту Бугари са 267,1 и једном трећином бодова.

Ово је општи пласман код чланова.

Поједини пласман код чланова изгледа овако: 1) Худец (Чехословачка), 58,2 2) Колингер (Чехословачка) 57,2; 3) Повејшил (Чехословачка) 57,3 и једна трећина бодова; Гајдош (Чехословак) 57,1; 5) Лефлер (Чехословак) 56,7 и две трећине бодова; 6) Петрачек (Чехословак) 56 и две трећине бодова; 7) Грегорка (Југословен) 55,6 и једна трећина; 8) Ваднов (Југословен) 55,3 две трећине; 9) Пристов (Југословен) 55,1 бодова; 10) Новотни (Чехословак) 54,7; 11) Витула (Чехословак) 53,8 и две трећине бодова; 12) Буђа (Југословен) 53,8; 13) Мирчев (Бугарин) 53,7 и две трећине бодова; 14) Кујунџић (Југословен) 43,2 и две трећине бодова; 15) Косман (Пољак) 53 целих и две трећине бодова.

Код Чехословака на вратилу је најбољи био Повејашил, на круговима Худец, у скоковима преко коња Петрачек, на разбоју такође Худец, а у простим вежбама Гајдош.

Код Пољака на вратилу Шлозавек, на круговима и коњу Косман, а на разбоју и простим вежбама Пјећиковски.

Код Бугара на свим справама, као и у простим вежбама најбољи је био Мирчев. Код Југословена на вратилу најбољи је био Кујунџић, а сем њега истакао се и Пристов; на круговима Стергар, у вежбама на коњу Ваднов. На разбоју, прескоку преко коња и у простим вежбама најбољи је био Кујунџић, Он је од могућих 10 бодова код простих вежби добио 9,8 и једну трећину бодова, што ниједан од осталих такмичара код простих вежби није могао да постигне. Уопште, ове утакмице, како по организацији, тако и по резултатима, биле су у сваком погледу успеле, а Југословени, као што се види, показали су по успеху велики напредак.

Siera радио — осим савршене селективности — има и чаробни глас. — Продаје и на отплату „ЛУКС“ РАДИО Марко Дослер, Нови Сад, — Краља Александра 24.

Општи пласман код чланица:

1) Чехословакиње са 441,3 бода; 2) Југословенке са 408,4 бодова. Пољкиње и Бугарке нису узимале учешћа у такмичењу.

Појединачни пласман код чланица био је следећи: 1) Фолтова (Чехиња) 74,2 бода; 2) Вешмировска (Чехиња) 74,1; 3) Деканова (Чехиња) 73,9; 4) Палфијева (Чехиња) 73,5; 5) Хрибарова и Добрешова (обе Југословенке) 73,4; 6) Скет (Југословенка) 72,7; 7) Нешерков (Чехиња) 72,2; 8) Рупник (Југосл.) 71,7; 9) Радивојевић (Југосл.) 70.6; 50) Ветровска (Чехиња) 70,5; 11) Скалова (Чехиња) 68,5; 12 Котларић (Југословенска) 62,4; 13) Вазац (Југословенка) 57.6; Неферовић (Југословенка) 57,2; 15) Потпац (Југословенка) 56,2 бода.

У такмичењу код чланица Југословенке су показале, у упоређењу са Чехословакињама највећи успех код простих вежби, на разбоју и на круговима.

Наочари
дипломираног оптичара
БЕНЕДЕКА су најбољи
Нови Сад, Краља Александра 16

Политички живот

ПРЕДАВАЊЕ Г. АДАМА ПРИБИЋЕВИЋА У ЖАБЉУ

Жабаљ, 20 децембра. — Јуче је одржао у оквиру Сељачког кола предавање г. Адам Прибићевић претседник С. Д. К. У предавању које трајало више од једног часа г. Прибићевић изнео је документовано од колике је велике важности, да сељак буде о стварима које се њега тичу обавештен. Јер улога сељака у данашњем друштвеном и државном животу састоји се у томе, да сељак контролише друштвене и државн епојаве. Сељак је међутим у великој мери непросвећен, па отуда и необавештен. Да ли је сељаку стварно помогнуто ако се земљарина снизи, а трошарина повећа, то он данас не разуме. Да ли му је помогнуто ако се, из разлога опет њему непознатих, цена жита ове године подигне, а идуће године снизи више него што је рачунао, — о томе он такође није обавештен. Потребно је стога Сељачко коло, које ће сељака поучавати и разјашњавати ум данашње економске, друштвене и државне појаве.

Данашње родољубље, рекао је г. Прибићевић, не састоји се више у србовању, хрватовању или словенствовању, него у људовању, човековању. Патриота треба данас да воли човека и да му помогне не да буде Србин, него да буде човек. И о томе још сељак није довољно обавештен и није свестан, да се од Милетићевог патриотизма отишло даље.

На интелигенцију се не треба обазрети уопште. Оно што недостаје сељаку, то недостаје и интелигенту. О прилнкама села интелигенат је необавештен и зато се често дешава да од сељака тражи више него што овај може да даде.

Сељачко коло, рекао је г. Прибићевић, има баш сврху да успостави везу сељака и интелигента, да и једног и другог узајамно обавести, а сељаку у првом реду да објасни многобројне чиниоце државног живота, како би се сељак знао определити за рад. У првом реду економски, па и друштвени уопште, те да би могао контролисати све оне који у име сељака раде.

ШИРА КОНФЕРЕНЦИЈА УО У СЕНТИ

Сента, 20 децембра. — Војвођанско крило Удружене опозиције одржало је јуче у Сенти, у гостиони Хајдушка, ширу конференцију. Заступљено је било око 70 делегата разних мађарских села са територије Бачке, Баната, Барање, Слвоније и Срема. На овој конференцији говорили су гг. др. Иван Нађ, др. Александар Пумер, др. Грга Вуковић, др. Светозар Вујић, инж. Светозар Матић и други.

Конференцији није био присуствовао г. др. Дуда Бошковић који је због изненадне болести отказао учешће. На конференцији претресана је политичка ситуација, као и питање организације и рада овога покрета на терену.

Смрт Слободана Ђорђевића-Грце

У недељу пре подне око 11 часова напрасно је преминуо Слободан Ђорђевић — Грца, секретар Пензионог фонда Адвокатске коморе у Новом Саду.

Рођен у угледној породици г. Мите Ђорђевића, директора Српске више девојачке школе у пензији, бившег народног посланика, угледног националног и просветног радника, пок. Слободан Ђорђевић, после завршене гимназије у Новом Саду ступио је на оријенталну Трговачку академију у Будимпешти.

Као млад и одушевљени родољуб, он је одмах после ослобођења помагао у раду Народног одбора, а затим је постављен за секретара Народне управе за Војводину, за унутрашње послове, Заједно са одељењем прелази у Београд, где је неколико година радио у Министарству унутрашњих послова. Одатле бива постављан за среског начелника, наизменично у Сенти, Новој Кањижи, Кули, Старој Паланци, али је, из партиских разлога, као члан угледне радикалске породице, био од других режима премештан. Био је градоначелник у Сенти. Његови премештаји увек су мотивисани чињеницом да је нежењен.

Пок. Слободан Ђорђевић уживао је велики углед и у круговима високих управних функционера, а исто тако и у адвокатским круговима, са којима је у последње време сарађивао.

Сахрана пок. Слободана Ђорђевића извршена је данас после подне у 15 часова из мртвачнице на Алмашком гробљу.

ДРВО — УГАЉ — КОКС
ДИМИТРИЈЕ БЈЕЛИЋ
Штранд пут. — Телефон бр. 31-44

ЈЕДНА МОДЕРНА ШКОЛА КОЈА ПОЧИЊЕ СВОЈ КОРИСТАН РАД

Огледна школа оспособљава децу за стваралачки, самосталан и друштвени живот

Разговор са инструктором професором г. Василијем Пејхељем

У углу Николајевске порте скоро скривена и неприметна иза огромних зидина Николајевске цркве, у двоспратној згради школе „Светозара Милетића“ смештена је новообразована Огледна народна школа „Краљевића Андреје“. Основана и подигнута иницијативом колицине агилних просветних радника, а по интенцијама Министарства просвете, које је у свом раду, између осталог као једну од важнијих тачака узела у програм и подизање Огледних школа.

Новосадска Огледна школа, основана почетком октобра, а ступила у фактични рад тек ових дана, припрема врло интензиван рад у најширим размерама. Она треба да има укупно 12 одељења, али услед недостатака потребне зграде и просторија има засада свега осам одељења. Од тих осам одељења два су мађинска, и то једно мађарско и једно немачко одељење. Управитељ Огледне школе у Новом Саду је г. Озрен Јовановић, а главни педагошки инструктор г. Василије Пејхељ, досадашњи професор Учитељске школе у Крагујевцу. У школи има преко 300 ученика, који се припремају по најмодернијим наставним васпитним методама.

Прва Огледна школа у нашој држави основана је почетком 1935 године у Београду, на иницијативу инспектора Министарства просвете г. Драгољуба Бранковића, који је у своје време био професор новосадске мушке гимназије. Оснивањем првих Огледних школа у нашој држави поставља се принцип рада у духу свестраног развијања деце по најприроднијим условима. У нашој земљи, поред Београда, где постоје две Огледне школе, у току ове године основане су оне још у свима центрима бановина, изузев на Цетињу и Сплиту. По најновијим настојањима Министарства просвете већ почетком идуће године образоваће се сличне школске установе по свим већим градовима по разним местима бановине.

300 ученика, 11 наставника, а 8 одељења...

У Огледној школи, где има преко 300 ученика, упослено је свега 11 наставника. Рад услед тешких прилика, у којима се моментано налази школа, због непогодних школских просторија прилично тешко напредује. Међутим, када се школа премести у новоподигнуту зграду, рад ће тећи сасвим другим током и вероватно, како се надају они који је воде у најскоријој будућности показати сјајне резултате. Иако се очекивало да ће рад у новоподигнутој згради отпочети већ у току идућег месеца, по свим изгледима то се засада бар неће обистинити, бар до пролећа. Од меродавних фактора специјално од градске управе ,очекује се са те стране потпора да се предузму хитни икораци за преселење школе из зграде „Светозара Милетића“ у новоподигнуту школску зграду „Краљевића Андреја“ на Булевару Краљице Марије, како би редован рад одмах могао нормално почети.

*

Од стране Министарства просвете за главног педагошког инструктора Огледне школе „Краљевића Андреје“ постављен је ових дана г. Василије Пејхељ, професор Учитељске школе у Крагујевцу. У нашим научно-просветним круговима г. Пејхељ је познат као један од ретких педагога, чија су педагошко-литерарна издања позната и ван граница наше земље. Он је досада издао више педагошких дела од којих су му најпознатија „Општа педагогика“, „Нова школа“, која је доживела четири издања, затим „Прилог за психологију испита“, превод Бехтерове „Сугестија и васпитање“. Сем овога г. Пејхељ је написао читав низ стручних чланака по разним нашим и страним часописима.

С обзиром на важност ове новообразоване Огледне народне школе у Новом Саду обратили смо се на педагошког инструктора г. Пејхеља да нам да извесне стручне податке о будућем раду ове установе. Говорећи уопште о значају Огледних школа и о њиховој важности у погледу слободног развитка наше деце у свим правцима, г. Пејхељ је између осталог рекао:

— Огледна школа је потреба времена. Одавно се говори да данашње школе не одговарају духу времена, да су много изостале од живота, да не воде рачуна о детету као члану заједнице, да су застареле итд. У вези с тим, јавили се потреба да се стара школа реформише и да се створи, уједно, нова школа у којој би се целокупна спортска активност ослањала на развијање дечје душе. Појавили су се разни правци васпитања којима је био један исти задатак да се створи од детета једно социјално биће и оспособи за живот и заједницу.

Нове „модерне методе васпитања

— Какве се методе васпитања примењују према деци?

— У настави васпитања почела су да се примењују нове методе, које су дале добре резултате. Те методе, нису неки специјалитети или монопол појединих европских или америчких држава. То се најбоље доказало у Београдској огледној школи, у којој се примењује најмодерније методе у раду, и то са врло добрим успехом; Београдској огледној школи пошло је за руком да расеје предубеђење о немогућности рада у нашим школама по најновијим принципима без неких нарочитих издатака и материјалних жртава. Из овога се види у чему лежи главни задатак Огледних школа. У првом реду оваква установа треба да буде за нашу децу дом рада и радости. Затим, жели да развије код деце способност за самосталан рад и личну иницијативу. И на крају, да развије њихове способности и оспособи их за стваралачки и друштвени живот.

Под каквим се околностима почиње рад у новообразованој Огледној школи у Новом Саду?

— Огледна школа у Новом Саду налази се сада у врло тешким приликама. Она је нашла склониште, као што видите, у школи „Светозара Милетића“, где су јој додељене свега четири учионице. У овим учионицама ради се пре и после подне са полудневном наставом. Међутим ,увече, у овим истим учионицама, ради и Занатска школа, тако да се просторије не могу ни освежити и деца удишу покварен ваздух. Затим, како разреди немају своје посебне учионице, деца немају где да оставе своје радове. Ако их оставе у школи ,сутрадан их или уопште не нађу, или их нађу у исквареном стању. Наставници са нестрпљењем чекају дан када ће се усселити у нову зграду, која је намењена Огледној школи. И тек када се школа усели у нову зграду, онда ће отпочети прави рад.

— Какав облик има школа у педагошком погледу?

— Огледне школе у педагошком погледу сматрају се као потпуно аутономна тела. Наставници имају одрешене руке у примени наставних метода, које воде постављеном циљу.

Одушевљење радом

— У којем ће се правцу развијати рад Огледне школе?

— Рад Новосадске огледне школе развијаће се у правцу психолошког испитивања дечје моћи. Али то је ствар будућности. Већ по досадањим успесима родитељи су показали много симпатија према Огледним школама, схватајући потпуно правилно и озбиљно овај покрет. Ми се надамо, а и убеђени смо у то, да ћемо код родитеља и грађанства наићи на добар пријем и помоћ. За ово кратко време откако се налазим на раду при Новосадској огледној школи ,имао сам прилике да се уверим да су сви наставници одушевљени за идеју Огледних школа, да су тешком раду при Огледној школи приступили драговољно ,а то је најбоља гарантија за успех. Рад у Огледним школама много је тежи него у осталим, јер ту не постоји никакав шаблон, никакав калуп. Учитељ Огледне школе мора стално да истражује најбоље путеве и начине у раду. Он се стално излаже критици својих колега, надзорног инструктора — педагога, као и посетилаца а то нимало није лака ствар. Због тога овде се улаже много више напора, него код учитеља осталих школа.

— За колико времена сматрате да ћете остварити ове ваше замисли?

— Пошто се уселимо у нову зграду, додао је инструктор г. Пајхељ са осмехом при завршетку нашег разговора, — ми се надамо да ћемо после тога, у року од три до четири месеца, моћи отворити врата нашој школи и посетиоцима. . .

У. Чоб.

—o—

Незнатан довоз кудеље на пијацу у Оцацима

Оцаци, 20 децембра. — Довоз је био незнатан. Цене и ситуација пијаце непромењене. Цене средњих квалитета: Сељачко кудеље 1а 6.50—7, 2а 5.50 до 6, вијана кудеља 1а 8.25—8.75, 2а 7.25—7.75, полувијана 7.25—8, отпаци од сељачке кудеље 3.25—3.50, отпаци од вијане кудеље 1а 5.50—6, 2а 4.50 до 5, чешљана кудеља бр. 5 11—11.25, брада 9—9.50, бр. 6 12—12.25, брада 10 до 10.50, немочена кудеља 5.75 до 6.25, отпаци 4—4.50, 1а отпаци од чешљане кудеље 7—7.25 динара.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА
Доктор Медицине ВАСИЛИЈЕ Н. ГОЛУБОВИЋ
срески лекар из Сенте
отворио је своју ординацију у улици Стевана Сремца (Шаферова кућа) бр. 5 и прима болеснике сваког дана и то пре подне од 8—10 и после подне од 2—4 часа. — Телефон 69.

Соколска Петрова петољетка у Руском Селу

Руско Село, 20 децембра. — Соколско друштво Руско Село решило је на својој последњој седници да паркира цео простор испред нове српске православне цркве, затим да направи потребну алеју испред исте цркве. То је себи ставило у задатак поред осталих задатака које је примило на себе да учини у току Петрове Петољетке.

Ових дана отворен је домаћички течај за девојке са колоније на коме је узело учешћа 37 девојака. На течају предају овдашњи учитељи и учитељице — соколи. Гђа Дана Тимотијевић, учитељица предаје ручни рад, гђа Савка Војводић и гђа Татјана Зелински, учитељице предају домаћинство, док ће на истом течају предавати соколску идеологију и хигијену г. Алија Чорда, управитељ школе. И овај течај је један од задатака који је преузело на себе Соколско друштво у току Петрове Петољетке.

—o—

Ванредна скупштина Пчеларског друштва „Војводина“

На дан 19 децембра, одржана је ванредна главна скупштина Пчеларског друштва „Војводина“ у Новом Саду.

На скупштини су решавана важна питања, поводом оснивања Бановинског Централног пчеларског друштва „Војводина“. На скупштини је примљен извештај управног и надзорног одбора, те је дата разрешница управном и надзорном одбору.

Акламацијом је донета одлука о престанку досадањег друштва са локалним делокругом, и донета одлука о ступању у Централно пчеларско друштво „Војводина“ у Новом Саду, чији се делокруг рада протеже на целу Дунавску бановину. Уједно је донето решење, да сва имовина преталог друштва у износу од 8780 динара у готовом новцу и 1.757.82 дин. на уложној књижици, пређе у својину новооснованог Централног друштва.

Најлепши поклон узорног мужа жени јесте ОРИОН радио апарат. Једини заступник: ГЕЛБ, Кр. Петра II бр. 23.

Г. ДАНИЛО АДАМОВИЋ ПОНОВО ЈЕ ПОСТАВЉЕН У РУСКОМ СЕЛУ

Руско Село, 20 децембра. — Одлуком Његовог Преосвештенства Епископа Банатског г. др. Викентија поново је постављен у Руско Село за пароха г. Данило Адамовић, јеромонах.

Ова је одлука уследила на општу молбу мештана православне вере из Руског Села, те је као таква необично топло примљена. Нажалост, ова је одлука ограничена т. ј. г. Адамовић је повраћен у Руско Село до 1 маја 1938 године, тако да ће тада напустити дефинитивно Руско Село и заузети нову дужност намесника у манастиру Војловци.

—o—

ВЕРИДБЕ

Гђица Богданка (Беба) Ивковић Ст. Пазова и г. Душан Мишков, адвокат, Бачка Паланка, верени.

Снимци са јучерашњих свесловенских такмичења Сокола у Спомен-дому: врста чехословачких такмичарки, врста чехословачких чланова, бугарских Јунака, југословенска и пољска врста, Министар г. др Милетић са претставницима Сокола и власти; разни моменти са такмичења. У средини вишеструки светски првак г. Худец (Чех) на круговима. — (Снимци новог атељеа „Роајал“ Трг Ослобођења 2)

Данашњи програми у биоскопима

ODEON

5, 7, 9.15 час. Телефон 2-93

Робин Худ Елдорада

Варнер Бакстер

APOLLO

5, 7, 9.15 час. Телефон 21-93

Нема више кризе

Даниел Дарие

URANIA

5, 7.15, 9.15 час.

ТРАУОЛ ШТАРК

(Bečka SHIRLEY TEMPLE)

у филму „ПЕТАР У СНЕГУ“

РЕКС

5, 7, 9.15 час.

Троје у ноћи

Вилиам Пауел и Мирна Лој

Збор Ј. Р. З. у Сенти

Сента, 20 децембра. — Јуче је у препуној дворани хотела „Евжен“ одржан збор ЈРЗ, који је сазвао претседник Среског одбора ЈРЗ, претседник Сенћанске општине г. Сава Вујић. Збору је присуствовао велики број сељака аграрних интересената и колониста из свих суседних општина.

Збор је отворио краћим говором г. Сава Вујић и поздравио присутне, а затим је дао реч г. Ради Лунгулову, који је говорио о актуелним националним питањима. Г. Лунгулов је нагласио потребу да људи честити грађани, без обзира на то којој су странци и струји раније припадали, имају намеру да стоје по страни, и осудио је ту чињеницу као знак негативизма. Исто тако је знак негативизма и кукавичлука када се пређе ћутке, или се уопште не ради на решавању проблема који се намећу. Има и таквих који знају шта треба урадити, али то своје знање чувају као резерву, а немају искрене и добре намере да без обзира на то која је партија на власти, даду радо сугестије. Г. Лунгулов је нагласио да је 16 година био у опозицији, и да зна и сматра да је много боље удовољити три преке народне потребе, него стварати стотину, и измишљати хиљаду. Схватајући тако своју дужност, као грађанин и Југословен, нарочито данас кад нас је таквих Југословена необично мало, јер као што се зна, ми смо прорешетани, мислим тиме рећи, ми који смо у Светском рату дали доказа, полажући и свој живот за остварење југословенског идеала, ми имамо права и дужност према нашим палим друговима да сарађујемо, без обзира како се тај режим зове, радећи на консолидацији наше земље.

Осврћући се на разне политичаре који су чинили народу разна обећања, г. Лунгулов је нагласио да, уколико политичари прећу са речи на дело, не постоји сметња да од сарадника постану пријатељи, одбацујући сваку помисао на залагање за политичаре, који само обећавају.

Затим је г. Лунгулов истакао да мањинско питање, како се сада замишља, није морално и да у слободној и честито уређеној држави не може бити ни говора о мањини и већини, већ о јединственој заједници равноправних грађана без обзира на веру и народност. Даље је нагласио да је херојство поштовати и туђе националне величине и заслуге, националне светиње других нација и да на тим принципима треба заснивати будућност државе.

С обзиром да су велики број међу присутнима сачињавали Мађари г. Лунгулов се осврнуо и на свој говор у Градском већу у Суботици о тзв. Кошутовом фонду, и истакао да је мађарски народ, под феудалним режимом, уживао вештачку хиљадугодишњу слободу, а да у новој држави ужива много већу, демократску, широкогруду слободу.

Затим је говорио претседник Сенћанске општине г. Сава Вујић, који се осврнуо на комуналну политику града Сенте. Г. Вујић изнео је мане из прошлости, дугове, афере, парнице у којима су градски службеници, на штету града, радили у своју корист, износећи конкретне случајеве.

Патриотски говор одржао је г. Јанош Молнар — Чикош истичући специјално да Мађари у Југославији имају да манифестују своју уданост и верност према Краљу, држави и да живе у вечној хармонији са Југословенима. Одао је, затим, признање влади г. др. Милана Стојадиновића, чијом заслугом је Балкан уздигнут изнад Европе, Београд постао састајалиште светске дипломатије. Мађари у Југославији треба да се такмиче у верности и оданости, јер уживају већу слободу, него што су уживали под мађарским феудалцима.

Говорио је још у име Омладине ЈРЗ г. др. Голубовић. У току свих говора клицало се одушевљено Њ. В. Краљу и Југославији, а исто тако топло су поздрављени Претседник Краљевске владе г. др. Милан Стојадиновић и Министар пољопривреде инж. г. Светозар Станковић. **(Дан)**

—о—

Одлуке Градског дисциплинског суда у Сомбору

Сомбор, 20 децембар. — У Сомбору је одржана седница Градског дисциплинског суда, под претседништвом г. Милутина Игрошанца, претстојника градске полиције.

Расправљано је по предмету жалбе госпођице Загорке Бокшан, професорке, против решења Претседника Градске општтине којим је дисциплински поступак против г. Нандора Горетића, градског чиновника, био обустављен са мотивацијом да је дело застарело. Суд је нашао да постоји оправдана сумња да је г. Горетић, обманом претседника Градске општине, добио двомесечно боловање које време је искористио на издржавању казне на коју је по тужби гђице Бокшанове, због нанетих клевета, правомоћно био осуђен. Дисциплински суд, размотривши цео предмет, нашао је да дело није застарело те је упутио градског одветника г. др. Тому Рајића да састави нову тужбу када ће се заказати нови дисциплински претрес.

Решено је и по жалби инж. г. Ђорђа Ивковог, који се жалио на одлуку Претседника Градске општине, којом одлуком је због напуштања седнице Градског већа пре њеног истека био кажњен са 100 дин. новчане казне. Суд је нашао да овај предмет не спада у његов делокруг, жалбу је доставио Градском поглаварству с тим, да се упути г. Бану на надлежно решење.

На крају суд је у целости потврдио одлуку о суспендовању г. Николе Аперлића, бившег градског уручитеља, који је једну одлуку Градског сената уместо г. Мати Матарићу уручио суседу овога. *(Дан).*

Убиство у Бачком Петровом Селу

Бачко Петрово Село, 20 децембра. — Ноћас око 11 и по часова Бранко Бугарски из револвера убио је супругу Уроша Стапарца. После овог убиства Бугарски је пукушао самоубиство, али је у последњем моменту спречен. Бугарски је са тешким повредама одмах пренет у Државну болницу. Од стране Среског суда у Сттаром Бечеју, на лицу места, поведена је истрага.

ВУК

Романсирана биографија Вука Караџића од Д. Бачванског

АНА, ДОБРИ АНЂЕО

25

Једне зимске вечери дошао је Копитар Вуку и затекао га у постељи, у великој врућици. Чело му је било усијано и тресла га је тешка грозница. Вук се жалио и на севање у глави ,које га је мучило неколико дана раније. Копитара је озбиљно забринуло Вуково стање. Јавио је и Фрушићу да га посећује, а рекао је и госпођи Краус са првог спрата ,да је Вук у грозници. Добра госпођа Хермина му је спремила шољу топлог чаја и донела му. Од тога дана она га је често посећивала, а касније је долазила Вуку и Ана Краус, млада и весела Швабица, доносећи му увек и неке понуде. И Фрушић је Вука чешће посећивао и причао му је да се спрема за испит, а кад положи лекарски испит ићиће у Трст за лекара. И њему је додијао већ растрзан рад у Бечу и желео је да се негде на мирнијем раду нађе. Госпођа Милојевић је чула од Фрушића за Вуково стање и шиљала мо је рубља и понуда, а и нешто новаца. Али сва та помоћ не би вредела много, да не беше ту у непосредној близини племените госпође Хермине и њене добре ћерке Ане. У човековом животу има тренутака у којима је једино жена у стању да му помогне. Нежност и умешност жене некада вреди више човеку него најверније пријатељство мушких. То је осећао и Вук, а за то је морао знати и Копитар, када је замолио и госпођу Краус да пази на Вука. Вук се споро опорављао, али је лако подносио своју болест на такој нези, какву су му пружили „фрајла" Ана и њена мати.

— Ви сте Ана мој прави добри анђео чувар — рекао је Вук, вазда ведрој и веселој девојци. Да не беше ваше маме и вас, ја бих био већ давно покојни.

— О, ви се варате „хер Вук." Није то тако страшна болест. Од тога мора да пати сваки човек. До пролећа ће све то проћи и ви ћете наставити опет свој рад, који као што видите и мене занима.

— Шта вас може занимати у овим нашим крвавим пјесмама? То је и за нас мушке тешко слушати.

— Има ту и за женске ствари, према којима не можемо остати равнодушни. Ето онај Кулин капетан је страшан човек, када је заробио триста робињица и гони их да их подели међу Турке. Како је морало бити тешко племенитом Ивану од Семберије, када их је гледао обешчашћене под турским шаторима. И када сазнаше робиње, да је Иван ослободио тридесет робиња, оне му притрчаше говорећи:

„О Иване, и отац и мајко!
„Избављај нас, какогоди знадеш,
„Не пусти нас ти у турске руке"

Иван све своје даје и ослобађа свих триста робиња, те их шаље својим домовима, а њему ће Ристос Господ платит', када Иван буде на истини.

— Да, Ана, то је тужна песма и црна судбина српских девојака и жена.

— Синоћ су ми биле неке другарице у посети. Испричала сам им ту песму и све су плакале. А мама највише. Отишле су кући тужне и пре времена, рече Ана Вуку.

И тако су пролазили дани болесног Вука све до у пролеће, када је већ устао из постеље и по цео дан радио на писању и преписивању. Ана би му често долазила, доносила би му чај или млеко и седела би све дотле док на цркви неби звонило подне. Вук би јој причао о Турцима и њиховим зверствима, а по некад би јој објашњавао неке ставове из песмарице, које Ани нису биле јасне. Она је све боље говорила српски, а Вуку се дрешио језик и све је течније говорио немачки. С пролећа је на Вуковом прозору стајала стално мала ваза са љубичицом или другим којим цвећем, које би му Ана доносила. Опорављајући се полако, Вуку се све више милио живот и рад, у који је и Ана све више улавила. Копитар је приметио да између Вука и Ане постају односи све интимнији и све је чинио, да се они и учврсте што боље. Вук је већ био тридесетак година а и Ана је зрела и озбиљна девојка, које воли књигу. И госпођа Хермина је приметила да Ана све више говори о Вуку и његовом раду, али као старија жена, она се питала, шта би управо од Вука могло бити. Кад је једном у дворишту срела Копитара, она му је пришла и навила разговор на то питање.

— Па госпођо, то је сигурно да ће од Вука бити једном велики човек. Он ће бити не само познат код Срба, него и код свих културних и учених људи у Европи.

— А од чега ће он живети? питала га је она.

— Па од својих књига и рада на књижевности.

— То је слаба зарада, јер сам могла чути да и наши књижевници и журналисти тешко живе од писања књига.

— То је додуше истина госпођо, али знате, књижевници живе и од славе, рече јој Копитар.

— Од славе — поновила је госпођа Хермина, али јој није било јасно, како се од славе може живети.

Вук је својој газдарици уредно плаћао кирију и само је ретко када био у заостатку. А како је живио, то је он сам знао. Женско око госпође Краус је приметило, да он често оскудева, али Вук је напослетку избеглица, без игде икога свога и то је било и госпођи Краус природно. Она ни даље није бранила својој ћерци да одлази Вуку, а када се Вук потпуно придигао, она би га често звала на „јаузн" те би и сама радо слушала Вукова причања. Вук је увек био пристојан и пажљив према њима, а стално је вредно радио. Њихове узајамне посете су се претварале у све присније пријатељство. Вук би им причао, да ће се вратити ускоро у Београд чим Србија буде слободна и да се нада, да ће тамо као писмен човек добити место. За госпођу Хермину су изгледи Вукови били стварни и она се није противила све чешћим његовим посетама.

С времена на време Вук би отпутовао у Карловце и у Земун и доносио би им свагда новости, које би и Ану и њену матер занимале. Оне су већ много знале о политици, о борби Срба за ослобођење од Турака и живо су се занимале за све што би им Вук причао. У Краусовима је Вук стекао такве пријатеље, који су његовом монотоном животу и раду све више пружали топлоте.

Још када би Ана пошла за њега, мислио је у себи, нашао би се и неки други смисао животу.

На добровољачкој колонији Бан. Карађорђево освећена је нова и модерна школска зграда

Банатско Карађорђево, децембра. — На дан 16 о. м. освећена је нова школска зграда са 4 учионице и 2 учитељска стана на највећој добровољачкој колонији — Банатском Карађорђеву. Овој свечаности присутвовали су изасланик г. Бана Дунавске бановине г. Драгиша Васић, п.-начелник Среза јашатомићског и прота из Петровграда г. Брусин. На самој литургији у цркви, коју је служио г. Брусин уз асистенцију месног пароха г. Мијатовића и пароха из Бегеј Св. Ђурђа г. Бранка Ђаковачког г. Брусин је одржао врло лепу беседу.

После службе у цркви свештенство са гостима и многобројним грађанством отишло је у нову школску зграду, која је веома импозантна, јер је зграда на један спрат, што је редак случај у селима овога краја. На самом освећењу поново је говорио г. Брусин, а после њега г. Иво Будишић, управитељ школе, који се захвалио властима на подареној помоћи да се школа сазида, а нарочито претседнику општине г. Васи Радаковићу и бележнику г. Христифору Чикићу, који су много допринели да се школа доврши и намештај набави. Затим је изнео потребу да се зида још једна школска зграда са најмање 6 учионица ,јер на колонији има преко 800 ђака, док постоји само 6 исправних хигијенских учионица. Подвукао је како је међу грађанству покренута акција, да се подигне споменик Блаженопочившем Витешком Краљу Александру Првом Ујединитељу у виду једне народне школе и умолио грађанство и меродавне, да ову акцију захвалности ратних добровољаца што издашније помогну.

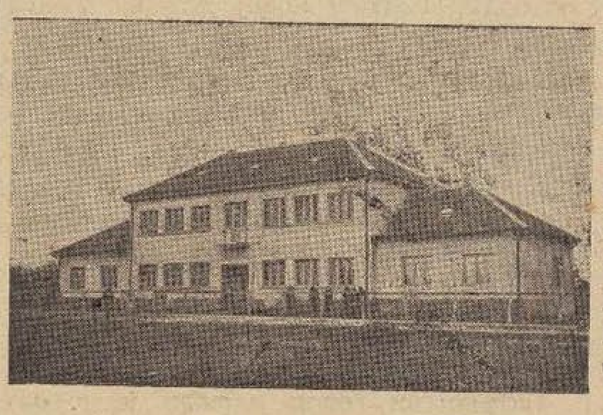

Нова школа на колонији Банатско Карађорђево

У 13 часова после подне био је банкет на коме је било преко 100 учесника-гостију и месног грађанства. На банкету је било неколико здравица, после којих се бурно клицало Краљевском дому. Здравице су одржали г. Брусин, г. Мијатовић и г. Ђаковачки, свештеници, а од грађана г. Иво Пејовић као претседник Одбора за подизање спомен-школе и г. Душан Иванчевић старешина сокола.

Увече одржана је забава. Чист приход од забаве и банкета подељен је између Одбора за подизање зпомен-школе и соколског друштва. Свечаност су поздравили г. Брабек, коњички пуковник оснивач и почасни претседник Одбора за подизање спомен-школе и г. др. Војислав Дошен, народни посланик Среза јашатомићског који је послао 500 динара, да се подели тројици најсиромашнијих ђака, 100 динара Одбору спомен-школе и 100 динара соколском друштву.

Свечаност је протекла у врло веселом расположењу и оставила одличан утисак као код гостију и код насељеника.

И. Б.

ЗАХТЕВИ ДИПЛОМИРАНИХ ТЕХНИЧАРА

Јуче је одржана шира конференција Удружења дипломираних техничара Дунавске бановине у Новом Саду, под претседништвом претседништвом претседника Удружења г. Илије Михајловића. Конференција је после дуже дискусије о сталешким проблемима донела резолуцију у којој се износи да Удружење дипломираних техничара Дунавске бановине сматра да је неопходно потребно, за правилан развитак свог сталежа, да се у новом Закону одредба Средњим техничким школама издвоји од закона о мушким занатским школама.

Удружење даље тражи да се наставни програм у Средњим техничким школама са 4 године продужи на 5 до 6 година, јер сматра за погрешно да се наставни програм скраћује због тога што нема времена да се он у целости изведе, и тражи да се предмети не скраћују, а нарочито не математика, већ да се продужи време школовања да би се избегло да ученици радећи недељно по 46 часова у школи, поред напорног рада код куће, изгубе вољу не само за школу него и за живот, с обзиром на конкретне случајеве.

Удружење тражи да се у новом закону у Средњим техничким школама јасно нагласи да ова школа спрема ученика за самосталан рад, и да свршени ученици Средње техничке школе, без икаквих услова, имају права на даље студије на домаћем факултету.

Удружење даље протестује поново и јавно против упослења странаца по нашим техничким предузећима, и тражи да се стриктно примени Закон о запослењу странаца, и да се омогући дипломираним техничарима пристојна награда потребна за егзистенцију. Како радно време по техничким предузећима за дипломиране техничаре није одређено, то се умољавају надлежни да донесу Уредбу која би регулисала радно време и минималну награду.

Пошто постоји велики број дипломираних техничара у државној служби запослених на равним радовима и по другим надлештвима који су више од две године у раду неразврстани и необезбеђени, Удружење ттражи да се сви дипломирани техничари у државној и бановинској служби разврстају.

—o—

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Млекарству, као врло важној грани привреде, и одличном фактору у људској исхрани, посвећује се у културним државама све већа пажња. Нарочито се цени вредност млека у Енглеској, која држава у погледу млекарства стоји данас на првом месту. Најновија свеска (бр. 24) „Пољопривредног гласника" доноси занимљив напис о развоју и стању млекарства у иностранству и код нас, из пера инж. агр. г. Радомира Ђурића, темељитог познаваоца млекарства, који је дуго година управљао једном великом лондонском млекарском установом. Износи начин производње и прераде млека у Енглеској, тамошње савремене хигијенске и друге мере при томе, подвлачећи истодобно још велику заосталост, и необавештеност и рђаву хигијену у нашем млекарству.

СПОРТ

За божићни пехар Ннп-а

Раднички је победио Макабија са 6:4 (1:3)

Прва утакмица за Божићни пехар Ннп-а донела је и најузбудљивију борбу. Једва око 500 гледалаца присуствовало је утакмици која је носила све особине једне врло занимљиве и драматне борбе.

Раднички је јуче извео један велики подвиг. Дати у једном полувремену пет голова своме противнику и то у моментима када тај противник води са два гола разлике и када се очекује његова сигурна победа, — збиља није мала ствар. Раднички је и овом приликом доказао да је тим знатних могућности.

Макаби, после вођства од 3:1 у првом полувремену, није био у стању да сачува ту разлику јер су му играчи јуче били невероватно малодушни. Наиме, одмах после одмора, већ у 2 минути, Раднички је неочекивано и лако постигао свој други гол и смањио резултат на 2:3. Овај згодитак је Макабејце невероватно збунио, они потпуно губе главу тако да је Раднички у одличном финишу однео једну потпуно заслужену победу.

Први гол је постигао Раднички, а Макаби је изједначио на 1:1, а затим са још два постигнута гола поставио резултат полувремена: 3:1 за Макаби.

У другом полувремену голови су падали овим редом: 3:2 за Макаби, 3::3, 4:3 за Раднички, 4:4, 5:4 за Раднички (после овога гола играчи Макабија Сенаши и Шефер напуштају терен) и 6:4 за Раднички.

Код Радничког су били одлични Аврамовић, Стоја и Мандић, а код Макабија су се истакли Ерегић, Шефер, Сенаши и Бајн.

Судио је добро г. Никола Поповић-Ћата.

За пехар другоразрених клубова

Текстил - Жск 5:0 (3:0)

Као што је познато, Текстил је у последње време појачан са неколико одличних играча. Њему су прикључили бивши играчи Војводине Маша Сабљар, бивши играч Слоге из Бачке Паланке Коста Жекић, доскорашњи играч Славије Деја Дејановић, најбољи играч Нфк-а Крнић.

Са овако појачаним тимом, и после одличне игре у оба полувремена, Текстил је јуче убедљиво савладао Жск са резултатом 5:0 (3:0). Овом игром победнички тим се ахфирмирао као један од највећих кандидата за освајача пехара другоразредних клубова.

Судио је врло добро г. Лујо Тамаш.

„Бата" је у Борову победио Бск са 2:1 (0:0)

Борово, 20 децембра. — Јуче је овде одиграна пријатељска утакмица између „Бате" и комплетног БСК која се завршила победом домаћег тима са резултатом 2:1. Бата је и овога пута предвео одличну игру, која је потпуно дорасла игри „плавих мајстора". Нарочито је код победника одлично играла халфлинија која се са пуно успеха борила против опасне навале БСК-а.

Плави су у борбу ушли с извесним потцењивањем, али што се борба више одвијала, Бск је све више увиђао да има посла с озбиљним противником. После равноправне игре у поље, прво полувреме се завршило без голова. У другом делу Бата је головима Рајића водио са 2:0, али је Б. Марјановић из слободног ударца смањио на 2:1.

Судио је добро г. Петраело из Осијека.

За претседника суботичког „Спорта" изабран је г. др. Вељко Момировић

Суботица, 20 децембра. — Јуче је одржана годишња скупштина „Спорта" на којој је изабрана нова управа на челу са сремским начелником г. др. Вељком Момировићем као претседником На скупштини је решено да „Спорт" идуће године прослави 60 годишњицу опстанка, јер је основан као атлетичарско друштво још 1878 године. После МАЦ, „Спорт" је друго спортско друштво у бившој Аустро-угарској. За прославу ће бити позвати на гостовање Ференцварош, Бск, Грађански и Хашк.

Европа се смеје

Италија, Немачка и Русија повукле су све добровољце из Шпаније. Остали су само недобровољци. Бројно стање страних трупа у Шпанији је овим смањено са 165.000 на 164.971.

*

Један италијански улични продавац мозаичких значки приближује се, у Венецији, једној групи немачких туриста, и виче, нудећи робу:

— Мозаици?!

На то следује оштар одговор:

— Не, Аријевци!

*

— За чега је управо антикомунистички фронт Немачка—Јапан—Италија?

— Проста ствар: за петролеј у Украјини, за тржиште у Кини и за превласт у Средоземном Мору.

*

Шта је диктатура?

Земља у којој се сме радити све оно што се — неће.

*

Један ћиришки грађанин зове телефоном централу:

— Госпођице, да ли бисте ми могли рећи резултат меча Швајцарска—Италија?

— О, да. Швајцарска је тукла Италију са 2:2.

*

Америчка реклама:

„Ако нашим сапуном редовно перете врат, уштедићете огрлицу, јер ће вам врат постати тако бео да је огрлица непотребна".

У Загребу

Ференцварош - Хашк 6:4 (3:0)

Загреб ,20 децембра. — После изврсне игре Ференцварош је победио Хашка са резултатом 6:4, иако је водио са 5:0. Голове су дали: др. Шароши 3, Кемењи, Толди и Киш за Ференцварош, а Кацијан 2, Хитрец и Хорват за Хашк. Судио је г. Млинарић.

Домородцки је суспендован по пријави г. Николе Поповића-Ћате

Београд, 20 децембра. — Казнени одбор Блп-а суспендовао је играча Југославије Доморацког, по пријави новосадског судије г. Николе Поповић-Ћате зато што је на утакмици Југославија — Војводина у Новом Саду бацио лопту на г. Поповића, који је на овој утакмици фунгирао као аутсудија.

МАЛИ ОГЛАСИ

МЕБЛИРАНА СОБА

са употребом купатила и телефона издаје се од 1 јануара уз умерену цену: Јована Ђорђевића, 2/II лево (палата „Дневник").

ИЗДАЈЕ СЕ ОД 1 ЈАНУАРА

празна соба и шпајз на спрату. **Дунавска 13.** (4522)

Оглашујте у „Дан"-у

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Поступајући судски извршитељ у смислу §-а 102 зак. чл. 60 1881 овим објављује да ће услед одлуке Среског суда у Јаша Томићу број И. 219/1937 год. у корист тражиоца извршења Стајин Живе из Срп. Итебеја заступаног по адвокату др. Матејић Дејану из Јаша Томића против извршеника из Срп. Итебеја ради намирења Дин. 4857 главнице и сп. п. на јавној дражби продати покретнине, које су уписане у пленидбеном записнику бр. И. 219/1937 год. и то поименце 100 дуплих мет. центи кукуруза у клипу и процењене на 10.000 динара.

Дражба ће се одржати 28 децембра 1937 у 8 сати пре подне на лицу места у Срп. Итебеју у стану овршеника.

Извршн .бр. 182 37. Ј. Тамић 11 дец. 1937

Д. Муњин, суд. извршн.

Псл. бр. IV. Дн. 5549/1937 г.

ИЗВАДАК ИЗ ДРАЖБЕНОГ ОГЛАСА

У извршном предмету тражиоца извршења Рожа Ференца из Бачког Градишта против извршеника Нађ Лајоша Бегре ратара из Бачког Градишта одредио је сремски као земљ. књижни суд дражбу ради потраживања у износу од 3091 дин. са 5% камате од 29 августа 1936 као и ради 1327 дин. парбених и извршних трошкова те за дражбену молбу овога пута установљава трошак од 440 дин. на 1/6 некретнине, које леже на територији окружног суда у Петровграду, сремског суда у Новом Бечеју и општине у Новом Бечеју и које су уписане на имену Нађ Лајоша у зкњ. ул. топ. број 6510-5996-1, 6510-5996-2, 6510—5996—3, 6510-5996-4, 6510-5996-5 уз утврђену цену од 36.000 дин.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама Сремског суда у Новом Бечеју дне 15 јануара у 15 сати после подне.

Некретнине, које су предмет дражбе не могу продати испод 2/3, ½ утврђене цене, § 119. зак. о извршн. и обезбеђењу т. ј. најнижа прихватљива понуда је 24.000 дин. и словима двадесетчетири хиљаде динара.

Они, који намеравају узети учешћа у надметању дужни су на руке изасланика положити у име кауције 10% од искличне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима способним за кауције а чији се курс има рачунати према наређењу § 42 зак. чл. 60 1881 или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§ 147, 150, 170 зак. чл. 60 из 1881 г. и § 21 зак. чл. 40 1908 год.)

Онај, који за некретнину понуди више од искличне цене а нико не понуди више од њега дужан је одмах надопунити постотку искличне цене, установљену кауцију и до толико истог постотка по њему понуђене цене

Сремски суд у Новом Бечеју, судско одељење IV **дне 14 X 1937 године**

Павићевић с .р.
судија

ДРАЖБЕНА ОБЈАВА

Поступајући судски извршитељ у смислу §-а 102 зак. чл. 60 1881 овим објављује да ће се на јавној продаји продати некретнине, које су услед одлуке Среског суда у Кули бр. И 540/36 у корист повериоца Манео Д. Салом из Загреба заст. по адв. др. Шик Карлу у Кули а против Дужника у Црвенки пописане у записнику од 31 авг. 1936 год. и процењене у вредности од 16.880 динара, а које се састоји из предмета: разна мануфактурна роба и то: мушки штофови, женски штофови, зимски штофови и канафас.

По одлуци Среског суда у Кули бр. И. 540/1936 одређена јавна продаја ради подмирења главнице од 3465 динара овој од 24 маја 1937 припадајућих 8% камате, те до сада установљених трошкова у износу од 1056 динара **одржаће се 12 јануара 1938 у 2 сата после подне на лицу места у Црвенки на стану дужниковом у улици Краља Александра бр. 98**

Извршн. бр. 153/37. Кула, 16 дец. 1937

Крстоношић, суд. извршн.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

у корист тражиоца извршења Калапиш Ђуле из Конака ће се на јавној дражби продати покретнине, пописане у пленидбеном записнику бр. И. 245 1937 20 дуплих мц. кукуруза, 1 сејачица, 1 косачица, 1 дугачка кола, 1 сечка 2 назимета, 1 крмача, 3 хвата сламе и процењене на 6900 динара **30 децембра 1937 год. у 3 сата после подне у Конаку у стану овршеника.**

Извршн. бр. 193/37 Ј. Томић 15 дец. 1937

Д. Муњин, суд. извршн.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен је од 11—12 часова.

РЕСТОРАН ХОТЕЛА „КРАЉИЦА МАРИЈА“ свако вече дансинг. Свира Новосађанима најомиљенији џаз-оркестар „Русијан“. **Директор Марковић.**

ХОТЕЛ „СРПСКИ КРАЉ“ Свако вече дансинг. Севдалинске певачице. Отворено до зоре.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
од 18 до 24 децембра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра П (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић, Николе Пашића 13. (телефон 23-79).

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Кнез Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. Крагујевац: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Стјепан, син Рудолфа Стефановић, зидар. помоћника и Розалије Бечкеји.

Венчани су: Лајош Вилети овл. градитељ и Роза Оражем. — Јосип Хорват, трг. помоћник и Ирена Мецингер.

Умрли су: Велизар Зузајић, трг. агент, стар 67 год. Елизабета Пурхо, рођ. Шварц, домаћица, стара 32 год.

—о—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 20 децембра 1937.

У берзанском промету данас закључено:

ПШЕНИЦА: Бачка 78-79 2% к. д. 175—177; Банатска 78-79 2% к. д. 171—178; Сремска 77-78 2% к. д. 175—177; Славонска 77-78 2% к. д. 176—178; Лађа Тиса 78-79 2% р. к. 177—179; Лађа Бегеј 78-79 2% р. к. 176—178.

РАЖ: Бачка к. д. 172—174.

ЈЕЧАМ: Бачки и Сремски 63-64 к. д. 128—130.

ЗОБ: Бачка, сремска и славонска к. д. 122—124.

КУКУРУЗ: Бачки и сремски стари к. д. 104—106; Банатски стари к. д. 101—102; Сушени пар. Инђија к. д. 95—96.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 272.50—282.50; број 2 252.50—262.50; број 5 232.50—242.50; број 6 212.50—222.50; број 7 182.50—192.50; број 8 125—130; 0гг и 0г сремско и славонско 270—280; број 2 250—260; број 5 230—240; број 6 210—220; број 7 180—190; број 8 125—130.

МЕКИЊЕ: Бачке, сремске и банатске к. д. 90—93; у јута врећама Лађа р. к. 93—94.

ПАСУЉ: Бачки и сремски бели без врећа к. д. 204—206; Бели лађа без врећа р. к. 207—209.

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето 1050—1075.

ТЕНДЕНЦИЈА: Кукуруз пријатнија, иначе непромењена.

ПРОМЕТ: Средњи.

У суботу после подне отворена је изложба сликара сељака Ивана Генералића

У старој згради Матице Српске на Тргу Ослобођења отворена је 18 о. м. на свечан начин изложба сликарских радова Ивана Генералић.

Изложбу је оттворио у име новосадске омладине г. Бранко Бајић, адвокатски приправник, који је између осталога рекао:

Иван Генералић долази у прави час у Нови Сад, да покаже колико много смисла има стремљење данашње омладине ка културном напретку широких и запуштених сељачких маса. Иван Генералић својим уметничким радом даје живо сведочанство нелепе хрватске сељачке стварности, која је и наша сттварност. Исто тако даје сведочанство за уверење наше омладине, да, — поред економских, — постоје и културне незадовољене потребе широких народних слојева, а упућује нас једновремено какав треба да буде уметнички и културни рад уопште, па да буде од тих маса прихваћен и схваћен. Генералић спада у прве гредитеље једне дуге хрватске хиљадугодишње културе, културе Словенског југа, Балкана и човечанства, коју неће изграђивати само појединци и у чијим плодовима неће уживати само одабрани, него сви.

Генералић је изложио тридесет сликарских радова који су код присутних изазвали живо интересовање. Међу радовима истичу се нарочито: „Краве“, „Проштење“ и „Свати“. Генералић решава слникарске проблеме на свој особени начин у темперама, док код цртежа, који се одликују изванредном сигурношћу потеза, види се утицај Хегедушића, учитеља Генералићева, којем је одлазио, с времена на време, на по који час поуке, а не студија, из подравског села Лебина. Оно што га одваја од наших грађанских сликара, то је она непосредност коју ствара између сликарског објекта и свога рада, која изазива исту такву непосредност и блискост посматрача према самом делу. И онда, један потпуно неизвештачени реализам, па и сировост.

Новосадски омладинци свакако су добро учинили што су позвали и са новосадском публиком упознали овог талентованог сликара сељака.

Ф.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Англо - америчко - југословенски клуб приређује на дан 26 децембра, на други дан католичког Божића, у 9 часова увече у својим просторијама традиционалну божићну свечаност „Крисмас-парти“. Програм, који садржи низ сензационалних изненађења, пуних веселих и интересантних тачака, привуће, бесумње, леп број чланова и пријатеља клуба.

Пропагандни дан посвећен једриличарству одржаће се, као што смо јавили, у уторак, 21 о. м., у 3 часа после подне у дворани биоскопа „Одеон“ Том приликом приказаће се диапозитиви и филмови о овој интересантној грани модерног спорта. Вазд. капетан, пилот-ловац г. Коста Антонов одржаће тим поводом предавање и даваће објашњења. За предавање влада леп интерес.

Др. Павле Богдановић, интерниста преселио је своју ординацију у Његошеву ул. бр. 2/I.

Зуботехнички курс од 1 јануара до 1 јула 1938 год. одржаће дентиста тех. Перо Закарија, Уставска ул. 3, Нови Сад.

—о—

МАЛА ПОЛИЦИСКА ХРОНИКА

КРАДЉИВЦИ НОСЕ И САТОВЕ...

Власник кафане у Кисачкој улици број 18, гђа Даница Апић пријавила је управи полиције крађу, која је извршена у стану за време њеног отсуства. Гђа Апић када се вратила из вароши кући, нашла је стан отворен и ствари испретуране. Непознати починитељи однели су јој три часовника у вредности 1200 динара. Поведена је истрага.

Окружни суд у Новом Саду донео је најновије решење којим се Дамјан Јегдић пушта у слободу уз кауцију од 450.000 динара. Молбу за пуштање у слободу поднео је г. Јован Јегдић, адвокат. Поред г. Јована Јегдића јемство за Дамјана Јегдића дала су два угледна Новосађанина, у своту од 450.000 динара, која се састоји из некретнина у вредности од 1,700.00 динара. Дамјан Јегдић ће бити пуштен када ова кауција буде положена у депозит Окружног суда.

На предлог дужника г. Ферда Врчека Окружни суд у Новом Саду отворио је ванстечајно поравнање. Судија је г. Матија Леваковић, управитељ, г. др. Сава Максимовић, адвокат из Новог Сада. Пријаве се примају до 20 јануара 1930 године, а рочиште је одређено за 25 јануара 1937 године. Дужник нуди 40 од сто да плати у четири рате за годину дана.

АКО ЖЕЛИТЕ ДА КУПИТЕ себи или на поклон најелегантније и најновије пудријере донете директно са ПАРИСКЕ ИЗЛОЖБЕ — добићете их једино код „ХИГИЕА“ дрогерија — К. ЖИВОЈНОВИЋ, Нови Сад.

У малој дворани Народног спомен дома „Краља Александра Првог Ујединитеља“ одржаће два интересантна предавања гђа др. Клара Жупић, лекар из Загреба. Прво предавање гђа др. Жупић одржаће у среду, 22 о. м. о теми „Реинкарнација као доживљај“. У четвртак, 23 децембра гђа др. Жупић предаваће о теми „Душевни доживљај и телесна болест“. Предавања почињу у 7 часова увече.

ПОЗОРИШТЕ

Карпертер: „Трипут отац“

У уторак, 21 о .м., приказаће се први пут сјајна комедија „Трипут отац“ од познатог енглеског писца Чајлда Карпентера.

Ова весела комедија, пуна специфичног хумора уводи нас у свет безбрижних људи и пружа нам изванредне заплете, свагда живе, пуне темпа. Наша ће публика имати прилике да се упозна са једним новим добрим писцем, чија се дела радо приказују са највећим успехом на свима европским позорницама.

Режија г. Ф. Делака пружиће заокружену претставу у духу савремене позоришне уметности: свежу у покрету и живу у дискусији. Декор г. М. Шербана даће прави енглески амбијент.

У комаду су запослени гђа Танхофер, и гца Перенчевић и гг. Бивуш, Миљковић, Јовановић, Душановић, Ташић, Стојадиновић.

Улазнице за ову претставу продају се у књижари „Славија“ (тел. 24-95) и на позоришној благајни у Спомен дому.

У суботу, 18 о. м., понавља се Молнарова „Делила“.

—о—

Сензационални божићни програм у варијетеу „Слобода“

Божићни програм варијетеа хотела „Слобода“ превазилази све досадашње. Зимска башта хотела „Слобода“ свако вече је пуна елитне публике, међу којима има много странаца. Петнаестог о. м. допутовали су у Нови Сад из Беча Мис Окулта са својим партнером, мађионичарем Ханс Борозеом, Мис Окулта просто запањује публику и ова тачка била би велика сензација ма које варијетске позорнице једног велеграда. Мис Окулта везаних руку, са пломбираним ужетом изводи колосалне атракције, скоро невероватне. Веома духовити и необично вешт мађионичар Ханс Борозе постао је љубимац новосадске публике.

Свако вече наступа још „Трио Сфинкс“ три веома лепе девојке, које својом руском игром задивљују публику. Дует Лија и Фред, један необично леп пар, приказују модерне игре на позорници и после на паркету.

Остале тачке варијетског програма свака за себе, претстављају праву сензацију за сваког посетиоца, који се необично добро и задовољно осећа у овом, заиста велеградском варијетеу.

(п.)

НАЈБОЉЕ ЋЕТЕ РУЧАТИ У РЕСТОРАНУ СЛОБОДЕ

НОВОСАДСКИ ЕПИГРАМИ

Њихов став

Што грађанство страда
Од големог блата
Наше оце града
Слабо мука хвата.

Став је њихов исти
Данас к'о и јуче:
„Нека свако чисти
Испред своје куће!“

Аб.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Бранковачког 11 — Власник: за ДАН д. д. СВЕТОЗАР ЋИРАНОВИЋ, Јевина Бошковића 1
Штампа „Дан“ д. д., штампарско предузеће Краља Александра ул. 7.